

široke. Na več krajih peljejo po štiri ali še več takih lukenj v podzemeljski hodnik. Navadno je tukaj v zemlji večje lepo z razjedenimi rastlinskimi bilkami postljano gnezdo, v katerem imajo mladiče. Te miši so jako rodovitne. Od marca ima pomladi vsaka samica slednji mesec po 8 do 12 mladih. Nevarnost je za polja torej od meseca do meseca večja. Po dnevi teh mišij zunaj ni videti. Na dan pridejo še le po noči. Pa še tedaj jih ni toliko videti, kakor slišati njih cviljenje (Dalje sledi)

Kmetijske raznoterosti.

Drevo za močvirje. Močvirni svet, če leži globoko in se voda ne da odpeljati, navadno ničesa ne donša in poleg tega pa dela vsled svojega izparjevanja okolico nezdravo. To se pa da odpomoči, če se sadi gotovo drevje v take kraje. Po skušnjah je najboljši jesen, ki daje tudi dober les. V Ameriki in na Holandskem so mnogo močvirja posadili z jesenom. Jesen se ne posadi v jamo, temveč kar na vrh postavi in zamečejo korenine z blatom. Če se vsled vetra drevesce, predno se je dobro prijelo nagne, ga moramo poravnati in zopet korenine z blatom zametati. Kjer ravno voda stoji, dreves ne sadi, sadi jih le na mestih, katere neso v vodi. Jesen porabi mnogo vode in se vsled tega svet izsuši in kraji, ki so bili v vodi, se posuše, če se okoli njih zasadi jesenje in se potem lahko tudi zasade. Najbolje je, če jesen sadiš v marciju ali juniju. Na taci krajih jako hitro raste in večkrat naredi nad pol metra dolge mladike. Sade se drevesa po pol drugi meter narazen.

Breze iz gozdov ne uspevajo, če se posade v parke ali na vrte. Kdor hoče nasaditi breze na vrtu, mora dobiti sadike iz kake drevesnice.

Miline vode ne vlivajte proč. Le malo ljudij ve, da je milina voda dobro gnojilo, posebno trta in sadno drevje dobro uspeva, če se mu priliva taka voda.

Poučni in zabavni del.

Potopisne črte.

Iz Ljubljane v Ljubljano.

Spisuje Jos. Levičnik.

(Dalje.)

VI. V Karlovcu.

Znana pesem pravi: „Slovan povsod brate ima;“ — kdor pa pride mnogo okol po svetu, si tudi še tu in tam kakega prijatelja pridobi. In tako jih ima tudi moja malenkost nekoliko v Karlovcu že od mladinskih let. Ker sem bil enemu izmed njih naznanil iz Zagreba moj prihod, me je na kolodvoru pričakovalo kar hkrati troje blagih bitij, s katerimi smo se tem srčneje pozdravili, ker se že nismo vidili dolgo vrst let. Ker je kolodvor od mesta precej oddaljen, prihajajo ob prihodu vlakov menda trije „omnibusi“ po potnike. V tako krasni mesečni noči pa je bilo bolj prijetno, narediti peš sprehod v mesto, tembolj, ker smo si imeli jaz in moja tovaršica že mnogo mnogo pripovedovati. Prišedši na „Banijo“, ki je predkraj, ali nekako predmestje karlovško, od katerega ga loči reka Kupa (Kolpa), vidil sem tu prvo novost, odkar sem bil zadnjič v Karlovcu, namreč čez njo postavljeni novi že-

lezni most, ki je bil zgotovljen l. 1884—1885. Dolg je 108 metrov, primerno širok in napravljen tako, da se po srednjem oddelku vozi; za pešče pa sta vravnana ob straneh posebna hodišča. Železna oblokasta konstrukcija (Parabelbogenconstruction), katere obloki so po mostu, — da se poslužim prilike —, nekako razvrsteni drug za drugim kakor železni slavoloki, daje mu nekako okorno obliko in podobo, ki se očesu nič kaj ne prikupi. (V Beljaku sem vidil čez Dravo zgrajen prav enaki most, ki mi je pa tudi slabo dopadel. Nemec bi mu djal: da je „schwerfällig“.) Človek bi mislil, da se pri toliki silni množini železnine most nosi sam; a povedano mi je bilo, da poleg iz rezanega kamna napravljenih močnih stopinj na obeh straneh (Hrvatje zovejo jih: glava od mosta) podpirate ga še ob sredi v simetrični razvrstitvi dve kamnati podslombi (stupa). Vsi stroški znašali so okroglih 100 tisoč forintov. O tem mostu se tedaj s pravico sme reči, da če je sploh na svetu katera stavba ali stvar zgrajena za večnost, — ta je. — Drugo, kar sem grede proti svojemu prenočišču novega zapazil, bilo je, da nisem najdel več mosta, ki je vodil čez prekop, kateri opazuje notranje mesto kot nekdanjo trdnjavo, ampak nadomestnega ga vidil z cesto, ki je po zasipu vravnana namesto njega čez prekop. Na domu mojega prijetnega spremstva najdel sem jako prijazno prenočišče, prav po običaju obče-znanega hrvatskega gostoljubja. Pôzna ura bila je že, ko me je po dobrem pogostenji in prijateljskih razgovorih sprejela mična spalna soba v svoje zavetje, in še to mi ni delalo skrbi, ker se je bilo bati, da bi mi naslednji dan nagajalo deževno vreme. Nebo se je bilo namreč zagrnilo s tamnimi oblaki. — Naslednje jutro, sredi 14. oktobra, odvzelo mi je vendar popolnoma mojo skrb; kajti obnebe bilo je zopet čisto jasno kot ribje oko. Le to sem pomiloval, da mi je bilo vzelo bivanje v Zagrebu preveč časa, in sem se tedaj v Karlovcu zamogel muditi le pol dneva, ako sem hotel speljati moj popotni načrt v vseh točkah. Tudi mojim predragim gostoljubom ni bilo čisto nič po volji, da sem hotel že koj opoldne odriniti naprej, pa mi ni kazalo drugače.

Preden povabim spoštovane bralce in bralke, da me v duhu pospremijo na mojih hojah po mestu, naj spregovorim nekoliko o zgodovini Karlovca. Žal, da moram reči: kakor znamenita, slavna in častnosloveča je njegova preteklost, tako otožna in žalostna je njegova sedajnost, ki je pa še tem bolj žalna, ker ga skoraj ni upanja, da bi kedaj več solnce prijazno zasijalo pred njegova vrata. Razmere njegove vse žalno kažejo na to. — Pa, saj tudi njegova prvotna zgodovina ni vesela. Kaka prava pravcata šiba božja bili so krvoločni Turčini skoz stoletja ne le za ubogo Hrvatsko, ampak tudi za naše slovenske pokrajine: Kranjsko, Koroško, Štajersko in Primorsko, to ni zapisano le s krvavimi črkami v zgodovini našega naroda, ampak o tem spričujejo deloma stare narodne pesme, deloma pa tudi še ustno izročilo. Človeku zastaja kri v žilah, strah sprehaja se mu po vseh udih, in lasje ščeti-nijo se mu po glavi, ako bere ali če pripovedovati čuje,